

s3 Słowniczek

RODZINA

adopted /ə'dɒptəd/ adoptowany
aunt /ɑːnt/ ciocia
brother-in-law /brʌðə ɪn ˈlɔː/ szwagier
cousin /kʌzən/ kuzyn/kuzynka
father-in-law /fɑːðə ɪn ˈlɔː/ teść
grandchildren /grænd'tʃɪldrən/ wnuki
granddaughter /grænd'dɔːtə/ wnuczka
grandfather /'grænd fɑːðə/ dziadek
grandmother /grænd mʌðə/ babcia
grandparents /'grænd peərənts/ dziadkowie
grandson /'grænsən/ wnuk
great-grandchildren /greɪt grænd'tʃɪldrən/ prawnuki
great-grandparents /greɪt grænd peərənts/ pradiadkowie
half-brother /hɑːf brʌðə/ brat przyrodni
half-sister /hɑːf sɪstə/ siostra przyrodnia
husband /'hʌzbənd/ mąż
mother-in-law /mʌðə ɪn ˈlɔː/ teściowa
nephew /'nefjuː/ siostrzeniec/ bratanek
niece /niːs/ siostrzenica/bratanica
only child /əʊnli 'tʃaɪld/ jedynak/ jedynaczka
parents /peərənts/ rodzice
relative /rɪlətɪv/ krewny
sibling /sɪblɪŋ/ rodzeństwo
sister-in-law /sɪstə ɪn ˈlɔː/ szwagierka, bratowa
stepfather /stepfɑːðə/ ojczym
stepmother /stepmʌðə/ macocha
twins /twɪnz/ bliźnięta
uncle /ʌŋkl/ wujek
wife /waɪf/ żona

ETAPY ŻYCIA

adult /ædʌlt/ dorosły
at the age of (14) /æt ði eɪdʒ əv (fɔːtɪn)/ w wieku (14 lat)
be born /bi 'bɔːn/ urodzić się
birth /bɜːθ/ narodziny
childhood /'tʃaɪldhʊd/ dzieciństwo
death /deθ/ śmierć
die /daɪ/ umrzeć
elderly /eldəli/ w podeszłym wieku
grow up /grəʊ ʌp/ dorastać
teenager /tiːneɪdʒə/ nastolatek/ nastolatka

CZYNNOŚCI CODZIENNE

clean/tidy your room /kliːn taɪdɪ jə 'ruːm/ sprzątać pokój
do homework /duː 'həʊmwɜːk/ odrabiać lekcje
do the cleaning/cooking /duː ðə 'kliːnɪŋ/'kʊkɪŋ/ sprzątać/gotować
do the housework /duː ðə 'haʊswɜːk/ wykonywać prace domowe
do the shopping/go shopping /duː ðə 'ʃɒpɪŋ/ɡəʊ 'ʃɒpɪŋ/ robić zakupy
do the vacuuming /duː ðə 'vækjʊeɪmɪŋ/ odkurzać
do the washing/wash your clothes /duː ðə 'wɒʃɪŋ/ wɒʃ jə 'klaʊðz/ robić pranie

do the washing-up/wash the dishes /duː ðə 'wɒʃɪŋ ʌp/ wɒʃ ðə 'dɪʃz/ zmywać naczynia
get dressed /get 'drest/ ubierać się
get ready for school /get 'redi fə 'skuːl/ szykować się do szkoły
get up /get ʌp/ wstawać
go to school by (bus) /ɡəʊ tə 'skuːl baɪ ('bʌs)/ jechać do szkoły (autobusem)
have breakfast/a meal /hæv 'brekfəst/ə 'miːl/ jeść śniadanie/posilek
have/take a shower/a bath /hæv/teɪk ə 'ʃaʊə/ə 'bɑːθ/ brać prysznic/kąpiel
lay the table /leɪ ðə 'teɪbəl/ nakrywać do stołu
load/empty the dishwasher /ləʊd/empti ðə 'dɪʃ wɒʃə/ ładować/rozładowywać zmywarkę
look after sb /lʊk 'ɑːftə sʌmbədi/ opiekować się kimś
make your bed /meɪk jə 'bed/ ścielić łóżko
take care of pets /teɪk keə əv pets/ opiekować się zwierzętami domowymi
take out the rubbish /teɪk aʊt ðə 'rʌbɪʃ/ wyrzucać śmieci
tidy the desk /taɪdɪ ðə 'desk/ porządkować biurko
wake up /weɪk ʌp/ budzić się
walk the dog /wɔːk ðə dɒɡ/ wyprowadzać psa
wash the car /wɒʃ ðə 'kɑː/ myć samochód

CZAS WOLNY

arrange social life /ə'reɪndʒ 'səʊʃəl laɪf/ planować/organizować życie towarzyskie
be interested in sth /bi 'ɪntərəstəd ɪn sʌmθɪŋ/ interesować się czymś
be into sth /bi 'ɪntuː sʌmθɪŋ/ interesować się czymś
be keen on sth /bi 'kiːn ɒn sʌmθɪŋ/ lubić coś
be up to sth /bi ʌp tə sʌmθɪŋ/ robić/porabiać coś
chat on Facebook /tʃæt ɒn 'feɪsbʊk/ czatować na Facebooku
do sport /də spɔːt/ uprawiać sport
do voluntary work /də 'vɒləntəri wɜːk/ pracować społecznie jako wolontariusz
enjoy yourself/have a good time/have fun /ɪn'dʒɔɪ jə'self/hæv ə 'ɡʊd taɪm/hæv 'fʌn/ dobrze się bawić
entertainment /entə'teɪnmənt/ rozrywka
go for a walk /ɡəʊ fər ə 'wɔːk/ iść na spacer
go out /ɡəʊ ʌʊt/ wychodzić (np. do kina, restauracji)
go dancing/bowling/jogging /ɡəʊ 'dɑːnsɪŋ/'bəʊlɪŋ/'dʒɒɡɪŋ/ pojsić potańczyć/na kregle/pobiegać
go/spend time online /ɡəʊ/spend taɪm ɒnlaɪn/ spędzać czas w internecie
go to the cinema /ɡəʊ tə ðə 'sɪnəmə/ iść do kina
hang out with sb /hæŋ aʊt wɪð sʌmbədi/ spędzać z kimś czas, trzymać się z kimś
keep in touch /kiːp ɪn taʃ/ być w kontakcie
play board games/chess /pleɪ 'bɔːd geɪmz/'tʃes/ grać w gry planszowe/szachy
share photos /ʃeə 'fəʊtəʊs/ dzielić się/udostępniać zdjęcia
skype /skaɪp/ rozmawiać na Skypie
social networking site /'səʊʃəl netwɜːkɪŋ saɪt/ serwis społecznościowy
socialise with /'səʊʃəl-aɪz wɪð/ spotykać się/spędzać czas z
spend time outdoors /spend taɪm aʊt dɔːz/ spędzać czas na powietrzu

MAŁŻEŃSTWO I ZWIĄZKI

ask sb out /ɑːsk sʌmbədi ʌʊt/ zaprosić kogoś na randkę
bring up /brɪŋ ʌp/ wychowywać
bride /braɪd/ panna młoda
cheer sb up /tʃiə sʌmbədi ʌp/ pocieszyć kogoś
date /deɪt/ randka
engagement ring /ɪn'ɡeɪdʒmənt rɪŋ/ pierścionek zaręczynowy
fall in love (with sb) /fɔːl ɪn 'lʌv (wɪð sʌmbədi)/ zakochać się (w kimś)
fiancé/fiancée /fi'neɪs/ narzeczonny/narzeczona
generation gap /dʒenə'reɪʃən ɡæp/ konflikt pokoleń
get engaged /get ɪn'ɡeɪdʒd/ zaręczyć się
get married/marry sb /get 'mærɪd/ 'mærɪ sʌmbədi/ poślubić kogoś
get on well with sb /get ɒn 'wel wɪð sʌmbədi/ być w dobrych relacjach z kimś
get to know sb /get tə nəʊ sʌmbədi/ poznawać kogoś
go out with sb /ɡəʊ ʌʊt wɪð sʌmbədi/ chodzić z kimś
groom /ɡruːm/ pan młody
honeymoon /'hʌnɪmʊn/ miesiąc miodowy
introduce yourself/sb (to sb) /ɪn'trə'djuːs jə'self/sʌmbədi (tə sʌmbədi)/ przedstawić się/ kogoś (komuś)
keep in touch with sb /kiːp ɪn taʃ wɪð sʌmbədi/ być z kimś w kontakcie
marriage /'mærɪdʒ/ małżeństwo
married couple /'mærɪd 'kʌpəl/ para małżeńska
meet sb /miːt sʌmbədi/ poznać kogoś
pregnant /'pregnənt/ w ciąży
propose to sb /prə'pəʊz tə sʌmbədi/ oświadczyć się komuś
relationship /rɪ'leɪʃənʃɪp/ związek
single parent /sɪŋɡl 'peərənt/ samotny rodzic
wedding ring /wedɪŋ rɪŋ/ obrączka

KONFLIKTY I PROBLEMY

agree with /ə'ɡriː wɪð/ zgadzać się z
apologise to (sb) for (sth) /ə'pɒlədʒaɪz tə (sʌmbədi) fə sʌmθɪŋ/ przeproszać (kogoś) za (coś)
argue with /ɑːɡjuː wɪð/ kłócić się z
ask for money /ɑːsk fə 'meni/ prosić o pieniądze
borrow from /'bɒrəʊ frəm/ pożyczyć od
break up with /breɪk ʌp wɪð/ zerwać z
complain about /kəm'pleɪn ə'baut/ skarżyć się na
criticise sb's behaviour /'krɪtɪsaɪz sʌmbədɪz br'hɛvɪə/ krytykować czyjeś zachowanie
fall out with /fɔːl ʌʊt wɪð/ pokłócić się, poróżnić się z
get depressed /get dɪ'prest/ wpaść w depresję
get divorced /get də'vɔːst/ rozwieść się
get on sb's nerves /get ɒn sʌmbədɪz nɜːvz/ dźwijać komuś na nerwy
have a fight/an argument with /hæv ə faɪt/ən ɑː'ɡjʊəmənt wɪð/ pokłócić się z
lend money to (sb) /lend 'meni tə (sʌmbədi)/ pożyczyć (komuś) pieniądze
make up with /meɪk ʌp wɪð/ pogodzić się z
run away /rʌn ə'weɪ/ uciec
separate /se'pəreɪt/ rozstać się
split up with /splɪt ʌp wɪð/ rozstać się z

ŚWIĘTA I UROCZYSTOŚCI

All Saints' Day /ɔːl 'seɪnts deɪ/ Wszystkich Świętych
celebrate /seləbreɪt/ obchodzić, świętować
celebration /seləbreɪʃən/ uroczystość, obchody, świętowanie
cemetery /semətri/ cmentarz
Children's Day /'tʃɪldrən deɪ/ Dzień Dziecka
Christmas /'krɪsməs/ święta Bożego Narodzenia
Christmas/Easter card /'krɪsməs/'iːstə kɑːd/ kartka bożonarodzeniowa/wielkanocna
Christmas Day /'krɪsməs deɪ/ pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia
Christmas Eve /'krɪsməs 'iːv/ Wigilia
decorate the Christmas tree /de'keɪreɪt ðə 'krɪsməs triː/ ubierać choinkę
Easter /'iːstə/ Wielkanoc
Easter Bunny /'iːstə 'bʌni/ króliczek wielkanocny
exchange wishes /ɪks'tʃeɪndʒ 'wɪʃɪz/ składać sobie życzenia
festival/holiday /festəvəl/'hɒlədeɪ/ święto
fireworks display /faɪəwɜːks dɪspleɪ/ pokaz fajerwerków
funeral /fjuːnərəl/ pogrzeb
guest /ɡest/ gość
invitation /ɪnvə'teɪʃən/ zaproszenie
invite /ɪn'vaɪt/ zaprosić
Mother's/Father's Day /'mʌðəz/ 'fɑːðəz deɪ/ Dzień Matki/Ojca
name day /neɪm deɪ/ imieniny
New Year's Day /njuː jɪəz deɪ/ Nowy Rok
New Year's Eve /njuː jɪəz 'iːv/ sylwester
share Christmas wafers /ʃeə 'krɪsməs 'weɪfəz/ dzielić się opłatkiem
visit graves /vɪzɪt 'ɡreɪvz/ odwiedzać groby
wedding /wedɪŋ/ ślub
wedding anniversary /wedɪŋ ˌænə'vɜːsəri/ rocznica ślubu
wedding reception /wedɪŋ rɪ'sepʃən/ przyjęcie weselne

INNE

exchange /ɪks'tʃeɪndʒ/ wymieniać
find out /faɪnd aʊt/ dowiedzieć się
follow /'fɒləʊ/ podążać za; śledzić
nutrition /njuː'triʃən/ odżywianie, żywienie, dietetyka
suck a thumb /sʌk ə θʌm/ ssać kciuk
tuck /tʌk/ wkładać, chować

SŁOWOTWÓRSTWO

Rzeczowniki złożone

to połączenia dwóch rzeczowników lub rzeczownika i rzeczownika odczasownikowego (tzw. *gerund*, czyli czasownik + -ing), które w połączeniu nabierają nowego znaczenia, np.

rzeczownik + rzeczownik

- board game gra planszowa
- generation gap konflikt pokoleń

rzeczownik odczasownikowy + rzeczownik

- driving licence prawo jazdy
- swimming pool basen